

Ανάγλυφο του Ασκληπιού από τη Βέροια.

Ασκληπιείο Επιδάουρου. Διάγραμμα όπου ξεχωρίζουν: α) με πράσινο χρώμα: το τμήμα Ιατρικής περιέργειας, που αντιστοιχεί στο σύγχρονο νοσοκομείο, β) με κίτρινο χρώμα: εγκαταστάσεις που υποστηρίζουν την ολιστική φροντίδα των ασθενών. Οι αναλογίες αυτές είναι ποιοτικές και όχι ποσοτικές.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ:

ΜΙΑ ΠΗΓΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΩΝ ΚΑΙ ΙΔΕΟΛΟΓΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΥΓΕΙΑΣ

Σοφία Χατζηκοκόλη-Συράκου

Δρ Αρχιτέκτων-Μηχανικός Α.Π.Θ., Health Facility Planner CNAA (UK)

Αθηνά-Χριστίνα Συράκου

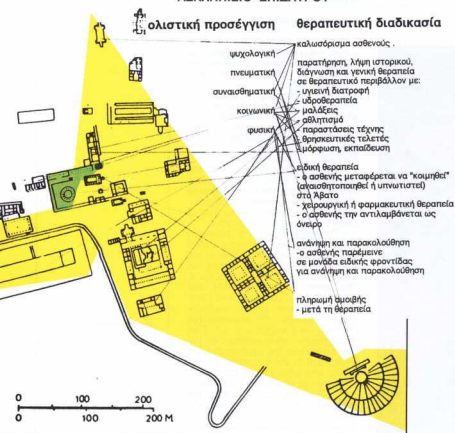
Architect BA Hons, Oxford Bookes University (UK)

Θεόδωρος Συράκος

Av. Καθηγητής, Ιατρική Σχολή Α.Π.Θ.

Στο ελληνικό πολιτισμικό παρελθόν της αρχαιότητας ο Ασκληπιός είχε τόσο ιστορική όσο και μυθολογική παρουσία. Οι Έλληνες πίστευαν ότι ο Ασκληπιός ήταν όχι μόνο θεοσιελός αλλά και ήρωας, προικισμένος με το θεϊκό δώρο να θεραπεύει, ο οποίος έζησε και υπηρέτησε ως επιτυχημένος ιατρός στην περιφέρεια της Θεσσαλίας κατά την εποχή, περίπου, του Τρωικού πολέμου. Σύμφωνα με τον Όμηρο και την πεποίθηση των Ελλήνων, στον φημισμένο αυτόν πόλεμο έλαβαν μέρος οι δυο φυσικοί γιοι του Ασκληπιού, ο Μαχάων και ο Ποδαλείριος, οι οποίοι υπηρέτησαν επίσης ως ιατροί και αρχηγοί των στρατευμάτων από την Τρίκκη, την Ιθώμη και την Οιχαλία, πόλεις της Θεσσαλίας.

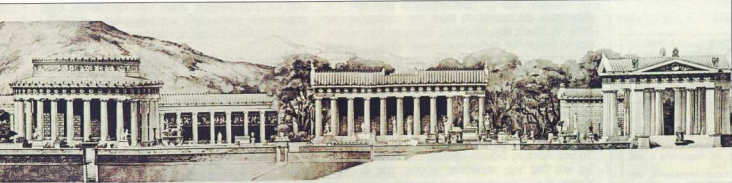
ΑΣΚΛΗΠΙΕΙΟ ΕΠΙΔΑΥΡΟΥ

Η ιστορική παρουσία του Ασκληπιού

Ο Ασκληπιός και οι δύο γιοι του, αυτοί οι πρώτοι ήρωες-γιατροί, που φαίνεται να συγκεντρώνουν τη βαθιά εκτίμηση και αναγνώριση όχι μόνο του Ομήρου αλλά και όλων των Ελλήνων της εποχής τους, παρουσιάζονται ως ιδρυτές της μεγάλης οικογένειας των Ασκληπιών, απογόνων του Ασκληπιού, που από γενεά σε γενεά κληρονομούνταν τα μυστικά της ιατρικής τέχνης και πρόσφεραν τις ιατρικές τους υπηρεσίες στη μυθολογική και ιστορική μας αρχαιότητα στο όνομα του μεγάλου πρώτου ήρωα-γιατρού, του Ασκληπιού.

Ανάμεσα στους φημισμένους Ασκληπιιάδες μπορούμε να αναφέρουμε εδώ τους δύο σπουδαίους δασκάλους, τον Ιπποκράτη και τον Αριστοτέλη. Ο Ιπποκράτης, που ως γνωστόν έζησε τον 5ο αιώνα π.Χ., ήταν ο πιο διάσημος από τους φημισμένους δασκάλους του Ασκληπιείου και της Ιατρικής Σχολής της Κω. Ήταν ένας από τους Ασκληπιιάδες, καθώς καταγόταν, μέσα από 18 γενιές, από το γιο του Ασκληπιού Ποδαλείριου, γεγονός που φαίνεται να αποδεικνύεται από το γενεαλογικό του δένδρο. Ο Ιπποκράτης αναγνωρίζεται ακόμα διεθνώς ως ο «Πάτερας της Ιατρικής Επιστήμης», καθώς ήταν αυτός που αποσαφήνισε και δημοσίευσε τις πρώτες και βασικές αρχές της επιστήμης αυτής. Παράλληλα, δεν θα πρέπει να ξεχνάμε ότι ο «Όρκος του Ιπποκράτη» παραμένει ακόμα μια αποδεκτή ιερή διακήρυξη των υποχρεώσεων των ιατρών, και δίνεται στον Απόλλωνα (ιατρό των θεών), τον Ασκληπιό (ιατρό των ανθρώ-

Αναπαράσταση του Ιερού του Ασκληπιά στην Επίδαυρο, όπως ήταν κατά την περίοδο της ακμής του (Α. Drassas).

πων και θεών, και μυθικό (για το Απόλλωνα), την Υγεία και την Πανάκεια (μυθικές κόρες του Ασκληπιού), καθώς και στους υπόλοιπους θεούς.

Στη Μακεδονία, ο φημισμένος φιλόσοφος, ιατρός και δάσκαλος της ιατρικής, ο Αριστοτέλης, υπήρξε κατά τον 4ο π.Χ. αιώνα δάσκαλος του Μεγάλου Αλεξάνδρου. Ο Αριστοτέλης ήταν άλλος ένας φημισμένος Ασκληπιόδης καταγόμενος από τον άλλο γιο του Ασκληπιού, τον Μαχάονα.

Στο εκτενές επιστημονικό και φιλοσοφικό έργο του Ιπποκράτη, του Αριστοτέλη και των λοιπών Ασκληπιόδων μπορούμε να αναγνωρίσουμε τις φιλοσοφικές και ιδεολογικές αρχές μιας ανθρωποκεντρικής προσέγγισης στην υγειονομική αντίληψη, που χαρακτηρίζει τον ελληνικό πολιτισμό και έχει τις ρίζες της στην πρώτη έκφρασή του, την ελληνική μυθολογία, και ιδιαίτερα στη μυθολογική παρουσία του θεού της θεραπευτικής τέχνης, του Ασκληπιού.

Η μυθολογική παρουσία του Ασκληπιού

Ο Ασκληπιός, ενώ αρχικά θεωρήθηκε φυσικό πρόσωπο και ήρωας που έζησε την εποχή του Τριτικού πολέμου, κατά τον 13ο π.Χ. αιώνα, σύμφωνα με ορισμένες πηγές, ή πολύ νωρίτερα, σύμφωνα με άλλες, φαίνεται πως θεοποιήθηκε και μυθοποιήθηκε. Αυτό συνέβη μετά την εποχή του Ομήρου, ο οποίος πουδέν δεν τον αναφέρει ως θεό αλλά μόνο ως «ιήτηρ' αγαθῶ», και πατέρα του Μαχάονα και του Ποδαλείριου, διαπρεπών ιατρών του πολέμου της Τροίας.

Η θεοποίηση και μυθοποίηση του Ασκληπιού υπολογίζεται, έτσι, ότι ολοκληρώθηκε ανάμεσα στην εποχή του Ομήρου και τον 7ο π.Χ. αιώνα, όταν αρχίζουν να εμφανίζονται τα πρώτα Ασκληπεία, ή τον 6ο π.Χ. αιώνα, όταν τα Ασκληπεία αρχίζουν να καθιερώνονται στον τότε γνωστό ελληνικό χώρο.

Κατά τη διάρκεια των αιώνων αυτών, διάφοροι μύθοι διαμορφώθηκαν, για να υποστηρίξουν τη θεϊκή παρουσία του Ασκληπιού στην ελληνική μυθολογία, και του αποδόθηκαν διάφορα μυθολογικά παιδιά, τα οποία αντιπροσώπωναν τις αναμενόμενες θεϊκές του ιδιότητες. Ανάμεσα στα μυθολογικά παιδιά του Ασκληπιού αναφέρονται κατά καιρούς η Υγεία, η Πανάκεια, η Ισάω, η Ακωσώ, η Αίγιλη, ο Εμυράριον, ο Αλεξίνουρ, ο Τελεσφόρος κ.ά.

Ο Ασκληπιός και, κατά περίπτωση, τα παιδιά του, ως φυσικά ή μυθολογικά πρόσωπα, λατρεύονταν σε καθορισμένα ειδικά ιερά που ονομάζονταν Ασκληπεία.

Σήμερα γνωρίζουμε ότι έχουν αναφερθεί σε γραπτές πηγές ή έχουν βρεθεί αρχαιολογικά στοιχεία που αποδεικνύουν την ύπαρξη περίπου 320 Ασκληπιείων στον αρχαίο ελληνικό κόσμο. Σύμφωνα με άλλες πηγές όμως, τα Ασκληπεία στον αρχαίο κόσμο ξεπερνούσαν τα 500. Στα Ασκληπεία αυτά η λατρεία του Ασκληπιού ως θεού ήταν πολύ περισσότερο διαδεδομένη από τη λατρεία του ως ήρωα, καθώς μόνο σε τέσσερα από αυτά παρουσιάζεται ως ήρωας σε ανάγλυφα ή γλυπτά.

Ο μύθος του Ασκληπιού και η έννοια του θεραπευτικού περιβάλλοντος

Φιλοσοφικές και ιδεολογικές αντιλήψεις που αφορούν αρχικά πρότυπα και μορφές ζωής που προέρχονται από «...το βαθύ πηγάδι του Χρόνου όπου κατοικεί ο Μύθος», σύμφωνα με τον συγγραφέα Thomas Man, μπορούν να αποκαλυφθούν πίσω από τις θεολογικές ιστορίες της ελληνικής μυθολογίας.

Στην προσπάθεια να ερευνησουμε τον πιθανό ιδεολογικό πυρήνα πίσω από το ολιστικό πρότυπο στη φροντίδα υγείας, καθώς και την έννοια του θεραπευτικού περιβάλλοντος, θα ανατρέξουμε στο μύθο του Ασκληπιού, του μυθολογικού θεού της ιατρικής τέχνης και γενικότερα της φροντίδας υγείας στην ελληνική μυθολογία, που κατά τον P. Dechampe, είναι μυθολογική κατά το σχήμα, ενώ κατά βάθος είναι φιλοσοφική.

Σύμφωνα με την ελληνική μυθολογία, στην οποία ο μύθος του Ασκληπιού εντάχθηκε πιθανότατα, όπως είδαμε, μετά την εποχή του Ομήρου, ο θεϊκός ιατρός και θεραπευτής θεός Ασκληπιός αντιπροσώπευε τη θεραπευτική τέχνη γενικά. Το θεραπευτικό περιβάλλον, φυσικό και τεχνικό, εθεωρείτο σημαντικό συστατικό της θεραπευτικής τέχνης και, έτσι, το τεχνικό δομημένο περιβάλλον γινόταν κατανοητό ως ένα μικρότερο συστατικό μέρος του γενικού θεραπευτικού περιβάλλοντος.

Σύμφωνα με την επικρατέστερη εκδοχή του μύθου αυτού, ο Ασκληπιός ήταν γιος του θεού Απόλλωνα, του τρίτου μεγαλύτερου θεού στο ελληνικό πάνθεον, γιου του Δία, θεού του ήλιου, του φωτός, της ομορφιάς, της τέχνης, και θεραπευτή των θεών. Μητέρα του Ασκληπιού ήταν η θνητή Κορνή, κόρη του βασιλιά Φλεγυά (Φλογισμένος) της Θεσσαλίας.

Ερμηνεύοντας τη φιλοσοφική αντίληψη που ενσωματώθηκε στη μυθολογική αυτή θέση, μπορούμε να υποθέσουμε ότι, φιλοσοφικά, η θεραπευτική τέχνη και, κατ' επέκταση, το θεραπευτικό

Βιβλιογραφία

- Απολλώδωρος, *Αποσπάσματα*, 2ος αιώνας π.Χ.
- Αραβάντιος, Α. Π., *Ασκληπιός και Ασκληπεία*, εκδ. Νέων, 1η εκδ. 1907, 2η εκδ. 1975.
- Αριστοτέλης, *Πλάτους* 4ος κ. π.Χ.*
- Chatzicoccoli-Syrakou, S., "Health Care in Ancient Hellas", στο *Health Care in Hellas (Greece)*, Medical Architecture Research Unit, The Polytechnic of North London, London, November 1977, σσ. 8-33.
- Chatzicoccoli-Syrakou, S., "Evaluating the Healing of Health Care Environment", *XIVth International Public Health Seminar on "Health Facility Design"*, International Union of Architects-Public Health Group (UIA-PHG), Japan Institute of Architects (JIA), Japan Institute of Hospital Architecture (JIHA), Sanjo-Kaikan, The University of Tokyo, Tokyo, Japan, 3-4 October, 1999.
- Chatzicoccoli-Syrakou, S., Syrakos, T., Dalainas, B., Kotsiopoulos, A., "Asklipieion's Healing Environment-Learning from the Past", *IHF Pan-Regional Conference on "Health Care: Ideals and Realities"*, International Hospital Federation (IHF), Japan Hospital Association (JHA), Asian Hospital Federation (AHF), Pacifico Yokohama, Japan, 6-8 October, 1994.
- Chatzicoccoli-Syrakou, S., "Asklipieion and Contemporary Health Care Trends, Back to the Future?", *XVIII International Public Health Seminar on "Health Care Architecture in an Era of Constraints"*, International Union of Architects-Public Health Group (UIA-PHG), Chamber and Association of Hungarian Architects, House of the Chamber and Association of Hungarian Architects, Budapest, Hungary, 25-27 May, 1999.
- Chatzicoccoli-Syrakou, S., Syrakou, C., Syrakos, T., "The Helicic Mythology. A Source of Origin Research for the Philosophical and Ideological Foundations in Health Care", *populacion στο "Human Centred Design in Health Care Buildings"*, International Conference and Workshop, Trondheim, Norway, 28-30 August, 1997.
- Chatzicoccoli-Syrakou, S., Syrakou, C., Syrakos, T., "Asklipieion: An Inspiration for an Ecological Health Care Public Health International Public Health Seminar on "Hospital Design at the Beginning of the 21st Century", International Union of Architects-Public Health Group (UIA-PHG), International Hospital Federation (IHF), World Health Organisation (WHO), Hellenic Hospital Association (EHA), Technical Chamber of Greece (TEE), Technical Chamber of Greece-Section of Central Macedonia (TEE-TKM), Architects Association of THESSALIA

saloniki (ΣΑΘ), School of Architecture-Faculty of Technology-Aristoteleion University of Thessaloniki, Thessaloniki, Hellas, (Greece), 4-7 June, 1998.

Chatziceocoli-Syrakou, S., Syrakou, Athena-Chrestes, 1998. *Asklepios: ideas supporting contemporary holistic healthcare design*, Chapter for Architecture, International National Federation (INF), Pan Regional Congress, Bahrain, 6-8 November 2000.

- Deschamps, P., *Μυθολογία της Αρχαίας Ελλάδος*, μετ. Αδαμαντίου Α., εκδ. 5/1998, σ. 227-278.

- Πατισσοί-Ιατρού-Μπατράκινα, «Ασκληπιός», σ. 422-424.

- Fabóri, F., *Ιστορία της Ιατρικής*, Πάριος, 1968.

- Γαλλική Αρχαιολογική Σχολή, *Οδύγη της Θάσου*, Α' εκδ. 1968, Β' εκδ. 1989.

- Γαλλικός Εισαγωγικός Ιατρός, 2ος αι. μ.Χ.*

- Ζάκος, Γ. Η., *Ο Ασκληπιός και το Ασκληπιείο Τρίκκης*, *Θρονιστικός Μουσείο Τρικλών*, Τρίκαλα, Α' εκδ. 1973, Β' εκδ. 1992.

- Ηοίδος, *Θεογονία*, 8ος αι. π.Χ.*

- Κανελοπούλου, Π., «Το Κράτος του Μεγάλου Αλεξάνδρου», στο *Ιστορία του Ελληνικού Έθνους*, Εκδοτική Αθηνών, 1972.

- Kerényi, C., *The Gods of the Greeks*, Thames and Hudson, London, 1976.

- Κλάρις, ο Αλεξάνδριος, *Τραγωδία*, 160-220 μ.Χ.*

- Λυπουρίνης, Δ., «Η Ιατρική ως το τέλος του 4ου αιώνα π.Χ.», στο *Ιστορία του Ελληνικού Έθνους*, Εκδοτική Αθηνών, τ. 7, σ. 513-523.

- Σειριόφι, *Ανάστω*, 5ος-4ος αι. π.Χ.*

- Ομηρός, *Ιλιάδα*, 8ος αι. π.Χ.*

- Ομηρός, *Ύμνος επί Ασκληπιάν*, 8ος αι. π.Χ.*

- Ομηρός, *Ύμνος επί Απόλλων*, 8ος αι. π.Χ.*

- Ροσέ η Ορβάλι μυθολόγος, *Ορεκτικό Ύμνο-Ασκληπιού*, 1. Β' χρ. π.Χ.*

- Papastamou, D., *Asklipios-Epidaurios and their Museum*, Apollo Editions, 3rd edition, 1978.

- Πατισσοί, *Ελλάδος Περιήγησις*, 2ος αι. μ.Χ.*

- Πιπιδόρος, Πιθωνικός, 8ος αι. π.Χ.*

- Πλάτων, *Πολιτεία*, 4ος αι. π.Χ.*

- Πλάτων, *Συμπόσιος*, 4ος αι. π.Χ.*

- Πουρναφοπούλου, Γ., *Ιπποκράτης*, *Άπαντα τα Έργα*, τ. Α', Μαρτίνας Α., 1967.

- Shapiro, M., *Kyle, R. Medical Mythology*, Hycrae, Mayo Clin Proc 1993, 66, σ. 441.

- Σοφοκλής, *Φιλοκτήτης*, 496-406 π.Χ.*

- Σπυριδίου, *Ευαγγέλιο*, 97 π.Χ.-25 μ.Χ.*

- Χατηγκολλή-Συράκου, Σ., «Σύγχρονο Γενικό Νοσοκομείο - Γενικές και Ιατροεξέλιξις Αρχαίας Αρχαιολογικής Ανάπτυξης», *Επιστημονικό 10ο Συνέδριο με θέμα «Διακρίσεις και Υγεία του 21ου αιώνα*, Διαρκούς Επιμορφωτικού του Νομαρχιακού Πρωτογενούς Ιατρού Νοσοκομείου Θεσσαλονίκης «Άγιος Παντελεήμων», 9-10 Απριλίου 1989.

- Χατηγκολλή-Συράκου, Σ., «Μαροπέτιο Ασκληπιείων-Μα Συμβολή στην Κατανόηση των Χαροκλιτικών Αρχών στις Σύγχρονες Παιονικές Εκπτώσεις του Χάρου Υγιάνου», *Το Σύγχρονο Νοσοκομείο*, Τομείο 1ο Δελτίο του Ελληνικού Νοσοκομειακού Συνεδρίου, τ. 2, τεύχ. 3, Ιανουάριος 1995-1995-Σεπτέμβριος 1996, σ. 19-23.

- Χατηγκολλή-Συράκου, Σ., «Ταξινόμηση και Τυπολογία Θεωρητικής και Πρακτικής Αρχαιολογίας «Ασκληπιού», *Διθ. Διατριβή*, Πολυτεχνική Σχολή Α.Π.Θ., 1999.

* Τα αρχαία κείμενα κυκλοφορούν σε διάφορες εκδόσεις, όπως Καθ. Γ. Μιχαήλ 1880, 1895, Ζαχαρόπουλος, 1939-1956, Πατισσοί, 1957, 1959, Κάκτος, 1993, 1994, Έστιος, 1997.

περιβάλλον, που αντιπροσωπεύεται εδώ από τον Ασκληπιό, θα πρέπει να έλκει την καταγωγή του από τις θεϊκές θεραπευτικές δυνάμεις της φύσης και τη θερμή της ανθρώπινης προσπάθειας, και να είναι κατανοητό ως το προϊόν μιας αρμονικής συνεργασίας ανάμεσα στη φύση και τον άνθρωπο.

Στη συνέχεια του μύθου, η μητέρα του Ασκληπιού, η Κορωνίδα, πριν ακόμα γεννηθεί τον Ασκληπιό, προδίδει τον θεό Απόλλωνα και αποφαίρεται να παντρευτεί τον θνητό Ίσχυ, βασιλιά της Αρκαδίας. Τιμωρείται όμως για την προδοσία της αυτή από τη θεά Άρτεμη, διδύμη αδελφή του θεού Απόλλωνα και θεά της παρθένας υφής, της φυσικής άσκησης και των οδών των τοκετών.

Έτσι, διαμορφώνεται ο πρώτος χρυσός κανόνας στη φιλοσοφική αντίληψη του θεραπευτικού περιβάλλοντος, που φαίνεται να υποστηρίζει ότι κάθε φορά που η ανθρωπότητα ερχάται τη βεβαίωση του θεραπευτικού περιβάλλοντος προδίδοντας, με αλαζονικό στόχο την απόκτηση της εφήμερης ανθρώπινης δύναμης (που αντιπροσωπεύεται στο μύθο από τον θνητό Ίσχυ), τιμωρείται από το ίδιο το προδομένο φυσικό περιβάλλον της.

Στη συνέχεια, σύμφωνα με το μύθο, ο Απόλλωνας σώζει τον Ασκληπιό μέσα από το νεκρό σώμα της μητέρας του, και από τη Λακέρεια της Θεσσαλίας (τόπος γέννησης του Ασκληπιού και πατρίδα της μητέρας του), τον παραδίδει -στο όρος Πήλο- στον σοφό Κένταυρο Χείρωνα (αδελφό του Δία, χειρουργό, βοτανολόγο και δάσκαλο της Ιατρικής), που αναλαμβάνει να τον διδάξει τα μυστικά της θεραπευτικής τέχνης.

Μία από τις φιλοσοφικές αντιλήψεις που μπορούμε να διακρίνουμε εδώ -και μπορεί να έχει εφαρμογή και στα σύγχρονα περιβαλλοντικά μας προβλήματα- είναι η ελπίδα ότι η θεραπευτική παρουσία του φυσικού περιβάλλοντος μπορεί να αναγεννήσει, αν βεβαίως δεν είναι πολύ αργά για γι' αυτό, και ότι απαιτείται η υποστήριξη ειδικών επιστημών και κατάλληλων σπουδών, παράλληλα με τις αναρρωτικές δυνάμεις της ίδιας της φύσης.

Τελικά, στη συνέχεια και ολοκλήρωση του μύθου, ο Ασκληπιός γίνεται ο καλύτερος μαθητής του Κενταύρου Χείρωνα. Η θαυματουργή όμως θεραπευτική τέχνη του, που ξεπερνά τα ανθρώπινα όρια και φτάνει ακόμα και στην ανάσταση των νεκρών, προκαλεί την οργή και την επέμβαση του Δία, που κατακεραυνώνει τον εγγονό του Ασκληπιό.

Ο λόγος αυτής της αντίδρασης του Δία φαίνεται ότι είναι η καταστροφή της φυσικής ισορροπίας ανάμεσα στον κόσμο των νεκρών και των ζωντανών, αλλά και η υπέρβαση του φυσικού και ανθρώπινου μέτρου.

Έτσι, διαμορφώνεται ο δεύτερος χρυσός κανόνας στη φιλοσοφική αντίληψη του θεραπευτικού περιβάλλοντος, σύμφωνα με τον οποίο, κάθε φορά που η ανθρωπότητα προδίδει ή ερχάται την ανθρωπότητα πια πρόβλεψη της θεραπευτικής τέχνης και το ανθρώπινο μέτρο της, και επιδιόχεται σε απερισκεπτή χρήση των θαυμαστών δυνατοτήτων της, ξεπερνώντας τα όρια ισορροπίας ανάμεσα στους φυσικούς νόμους και την ανθρώπινη επέμβαση, προκαλεί πάλι την τιμωρία της.

Μπορούμε να κατανοήσουμε και εδώ τις «προσωποποιημένες» φιλοσοφικές θέσεις των προγόνων μας, επικρατές ακόμη και σήμερα, αφού θα μπορούσαν να αναφέρονται ακόμα και στις ανεξέλεγκτες προόδους της σύγχρονης επιστή-

μης και τεχνολογίας, όπως για παράδειγμα στις απειλητικές εφαρμογές της σύγχρονης μοριακής και κυτταρικής βιολογίας και γενετικής.

Το σύγχρονο περιβάλλον φροντίδας υγείας

Στη φιλοσοφική εποχή, και οι δύο χρυσό κανόνες της φιλοσοφικής αντίληψης του θεραπευτικού περιβάλλοντος, σύμφωνα με την ελληνική μυθολογία, φαίνεται να έχουν ερχαστεί.

Η ανθρωπότητα, ερχωντάς την ανθρώπινη φύση της και τη θεϊκή φύση της θεραπευτικής τέχνης, αναζητώντας τυφλά, με αλαζονεία και απληστία, την απόκτηση της εφήμερης ανθρώπινης δύναμης (που αντιπροσωπεύεται στο μύθο από τον θνητό Ίσχυ), καταφέρει να καταστρέψει τις θεραπευτικές δυνάμεις της φύσης. Έτσι, η τιμωρία έχει ενεργοποιηθεί από το ίδιο το προδομένο φυσικό περιβάλλον.

Οι κύριες φυσικές θεραπευτικές δυνάμεις, όπως είναι ο αέρας, το νερό, ο ήλιος, εξαιτίας της μόλυνσης και της τρύψας του όντος, δεν μπορούν πια να θεραπεύσουν: αντίθετως, μπορούν να σκοτώσουν.

Έχοντας καταστρέψει τις κύριες φυσικές συνθήκες για ένα θεραπευτικό περιβάλλον, η ανθρωπότητα φαίνεται σήμερα να συνειδητοποιεί ξαφνικά πάλι τη ζωτική τους αναγκαιότητα για τη φροντίδα υγείας. Αυτό συμβαίνει περίπου 2.500 χρόνια μετά τη γένεση της φιλοσοφίας του θεραπευτικού περιβάλλοντος από την ελληνική μυθολογία (η οποία διαμόρφωσε το θεωρητικό της πεδίο) και την εφαρμογή της φιλοσοφίας αυτής στα ελληνικά Ασκληπεία (τα οποία αποτέλεσαν το πρακτικό της πεδίο).

Η απορία που ζητά απάντηση είναι η εξής: Είναι ακόμα Ασκληπιός, και για πόσον καιρό ακόμα θα μπορεί ο Ασκληπιός και τα μυθικά παιδιά του, η Υγεία, η Πανάκεια, η Ισάω, ο Τελεσφόρος, να υπηρέτησουν την αλαζονεία και απληστία ανθρωπότητας;

The Hellenic Mythology. A Source of Origin Research for the Philosophical and Ideological Foundations in Health Care

Sophia Chatziceocoli-Syrakou - Christina Syrakou - Theodoros Syrakos

The philosophical and ideological foundations for the human centred approach to the design and operation of healthcare institutions seem to have their origin in the Hellenic (Greek) culture, the first anthropocentric culture developed in Europe and the base of the, so called, western civilization.

One of the main and prototypic sources for origin research appears to be the Hellenic mythology and especially its part dealing with *θεογονία*. Because under the divine stories of the Hellenic mythology, philosophical and ideological theses are hidden, concerning the original norms and forms of life that derive from «...the deep well of Time, in which Myth has its home».

So, when trying to identify the philosophy behind the concept of the «Human Centred Approach to Healthcare Design», we have to search for original and ideological norms and forms in the myth of Asklepios, the divine physician and god of healing in the Hellenic mythology.

According to that myth, the Human Centred Healthcare Design has its philosophical origin in the human effort and in the respect for the divine healing powers of nature, and it is understood as a product of harmonic collaboration between nature and man.

S. Ch.-S. - Ch.S. - Th. S.